

JAHAN PEYMAN BAR

تفاوت بیمه باربری با بیمه متصدیان

تفاوت بیمه باربری با مسئولیت متصدیان باربری چیست؟

در این مقاله قصد داریم به تفاوت بیمه باربری با بیمه متصدیان بپردازیم.

تمام کلاهایی که بین شهرها و از طریق شرکت‌های باربری جابه‌جا می‌شوند، شامل 2 نوع پوشش بیمه‌ای هستند:

1. نوع اول، بیمه‌نامه‌هایی هستند که بیمه‌گذار آن‌ها که همان صاحبان کالا هستند شامل اشخاص حقیقی و حقوقی‌اند و بیمه‌ی آن‌ها در زمره‌ی بیمه‌ی اموال می‌باشد.

2. نوع دوم بیمه‌هایی هستند که بیمه‌گذار آن‌ها شرکت‌های حمل‌ونقل و باربری‌اند و جزء بیمه‌های مسئولیت به حساب می‌آیند.

لازم است ابتدا برخی اصطلاحات مربوطه مانند خطرات تحت پوشش، زمان شروع و خاتمه تعهدات بیمه‌گر و همچنین خسارت‌های خارج از تعهدات بیمه‌گر در هریک از این بیمه‌نامه‌ها موردبررسی قرار بگیرد.

بیمه‌نامه باربری داخلی و خطرات تحت پوشش در آن:

بیمه‌نامه باربری داخلی یکی از انواع بیمه‌نامه‌های باربری است که صاحبان کالا جهت تضمین سلامت کالاهای خود تا رسیدن به مقصد که درواقع یکی از شهرهای داخلی کشور است آن را تهیه و خطرات تحت پوشش آن، که شامل خطرات اصلی و خطرات اضافی (بنا به درخواست بیمه‌گذار) می‌باشد را در بیمه باربری درخواست می‌کنند.

خطرات اصلی:

خطرات اصلی شامل حوادث غیرمنتظره نظیر آتش‌سوزی، تصادف، واژگونی و یا سقوط وسیله نقلیه باربری است.

خطرات اضافی:

این خطرات با توجه به درخواست بیمه‌گذار یا همان صاحب کالا به خطرات اصلی اضافه می‌شود و رایج‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از:

1. سرقت کلی محموله با وسیله نقلیه
2. خسارات ناشی از تخلیه و بارگیری
3. خسارات ناشی از پرتاب شدن کالا از روی وسیله حمل
4. خسارات ناشی از آبدیدگی
5. خطر غرق کالا در حمل دریایی بین بندرها و جزایر ایرانی با کشتی طبقه‌بندی شده

بدیهی است هرچه خطرات تحت پوشش افزایش یابد حق بیمه پرداختی توسط بیمه‌گذار بیشتر خواهد شد.

شروع و خاتمه تعهدات بیمه‌گر در بیمه‌نامه باربری داخلی:

به‌طورکلی اعتبار بیمه‌نامه باربری از زمان بارگیری کالا توسط وسیله نقلیه باربری آغاز می‌شود و هشت روز بعد از رسیدن محموله به انبار بیمه‌گذار در محل مقصد و یا تحویل آن به شخص گیرنده خاتمه می‌یابد.

بدیهی است اگر محموله‌ای زودتر به مقصد برسد و سلامت آن تایید شود **بیمه باربری** زودتر خاتمه می‌یابد.

خسارت‌های خارج از تعهدات بیمه‌گر در بیمه‌نامه باربری داخلی:

1. کسری کالا مگر اینکه این کسری مستقیماً ناشی از خطرات تحت پوشش، حادث شده باشد.
2. کاهش قیمت محموله به علت ناقص شدن دست یا جفت
3. خسارت وارد شده به بسته‌بندی و برچسب کالا، مگر اینکه اصل کالا نیز دچار خسارت شده باشد.
4. کسر وزن معمولی و یا متعارف کالا
5. خسارت ناشی از اتفاق غیرمنتظره مانند جنگ، شورش و...
6. خسارت‌های مستقیم و غیرمستقیم ناشی از انفجارهای هسته‌ای

7. خسارت ناشی از هرگونه تغییر مسیر عادی و متعارف وسیله حمل کالا

8. خودسوزی کالا

9. خسارت ناشی از برخورد مستقیم محموله با جسم خارجی و یا افتادن بار از روی وسیله حمل کالا (البته این مورد با پرداخت حق بیمه اضافی توسط بیمه‌گذار قابل پوشش خواهد بود)

با توجه به موارد گفته شده و اینکه هر شرکت بیمه‌گری قوانین مشخص و مخصوص خود را در رابطه با بیمه انواع کالا دارد ممکن است موارد دیگری نیز جزء عوامل خارج از تعهد شرکت بیمه‌گر باشد.

تفاوت بیمه باربری با بیمه متصدیان باربری چیست؟

بیمه‌نامه مسئولیت متصدیان حمل و نقل و خطرات تحت پوشش در آن:

بیمه مسئولیت متصدیان حمل و نقل در واقع نوعی بیمه باربری است که در آن شرکت‌های حمل و نقل و باربری اقدام به بیمه کردن محموله‌های ارسالی جهت تضمین سلامت آن‌ها تا رسیدن به مقصد می‌کنند.

در این روش صاحبان کالا دخالت چندانی در نوع و امور بیمه ندارند.

خطرات تحت پوشش در این نوع بیمه‌نامه شامل موارد ذیل می‌باشد:

- تصادف و واژگونی ماشین حمل کالا و یا برخورد کالا به شیء ثابت

- خسارت‌های وارد به کالا در اثر پرتاب شدن از روی وسیله نقلیه
- اتفاقات غیرمنتظره مانند آتش‌سوزی، واژگونی و حوادث طبیعی
- به سرقت رفتن وسیله نقلیه باربری به همراه تمام محموله

در این نوع بیمه‌نامه بیمه‌گر تا بیست درصد تعهدات خود متعهد جبران هزینه‌های زیر نیز خواهد بود:

1. هزینه‌های لازم جهت نجات کالا از خسارت و یا جلوگیری توسعه خسارت برای محموله بعد از وقوع حوادثی که جبران خسارت آن جزء تعهدات شرکت بیمه‌گر باشد.
2. هزینه دادرسی و دفاع از بیمه‌گذار که به‌صورت متعارف در ارتباط با خطرات بیمه‌شده در مراجع قضایی ثبت‌شده باشد.

شروع و خاتمه تعهدات بیمه‌گر در بیمه‌نامه مسئولیت متصدیان حمل‌ونقل:

این نوع بیمه بعد از شروع بارگیری در مبدا کالا آغاز می‌شود و پس از رسیدن کالا به مقصد و شروع تخلیه تمام تعهدات ثبت‌شده در بیمه‌نامه باطل خواهد شد.

خسارت‌های خارج از تعهدات بیمه‌گر در بیمه‌نامه مسئولیت متصدیان حمل‌ونقل:

جبران خسارت‌هایی که به‌طور مستقیم و یا غیرمستقیم در نتیجه عوامل زیر به کالای مورد حمل وارد آمده باشد در تعهد بیمه‌گر نیست:

1. جعل سند و خیانت‌درامانت و یا هر عملی که برای واردکردن خسارت به کالا باشد
2. حوادث طبیعی و غیرمنتظره مانند سیل، طوفان، زلزله، آتش‌فشان.
3. جنگ، شورش، اعتصاب، بلوا، ضبط و مصادره
4. تشعشعات رادیواکتیو و فعل‌وانفعالات هسته‌ای
5. داشتن نقص داخلی توسط کالا و بروز خسارت توسط کالا مانند خودسوزی برخی مواد شیمیایی
6. هرگونه خسارت غیرمستقیم وارده بر کالا مانند کاهش ارزش کالا در بازار
7. حمل کالاهای قاچاق و غیرمجاز
8. خسارت هنگام تخلیه و بارگیری
9. عدم صلاحیت راننده برای رانندگی وسیله نقلیه با توجه به نوع گواهی‌نامه
10. ریزش، روندگی، آبدیدگی، مگر این‌که ناشی از تحقق خطرات تحت پوشش این بیمه‌نامه باشد

11. کاهش طبیعی وزن محموله

12. سرقت قسمتی از محموله و یا هر نوع سرقت ناشی از خیانت درامانت

13. فقدان کالا

14. تغییر وسیله حمل جز با موافقت قبلی بیمه‌گر

15. خسارت وارده به علامت و بسته‌بندی کالا

خسارت ناشی از تخلیه و بارگیری و آبدیدگی مشروط به پرداخت حق بیمه اضافی قابل پوشش بود.

مزیت‌های بیمه‌نامه باربری داخلی نسبت به بیمه‌نامه مسئولیت متصدیان حمل‌ونقل برای صاحبان کالا:

۱- در بیمه‌های باربری بیمه شامل کالای ارسالی است و بیمه‌گذار شخصیت حقیقی یا حقوقی است که محموله را بیمه کرده است.

۲- در بیمه‌نامه باربری داخلی در صورت وقوع خسارت احتمالی بیمه‌گر می‌تواند حق جانشینی خود را نسبت به شرکت حمل‌ونقل جهت جبران خسارت وارده اعمال کند.

اما در بیمه‌نامه مسئولیت متصدیان حمل‌ونقل داخلی حق جانشینی به‌طور معمول نسبت به متصدی حمل‌ونقل لحاظ نمی‌شود اما ممکن است در مورد مسبب حادثه (مانند راننده) این حق اعمال گردد.

۳- بیمه‌نامه باربری داخلی قرارداد مستقیم بین صاحبان کالا و شرکت‌های بیمه‌ای می‌باشد؛ بنابراین در این نوع قراردادها مذاکرات رودررو یکی از عوامل مؤثر در اجرای بهینه مفاد قرارداد و حفظ منافع بیمه‌گر و بیمه‌گذار می‌باشد.

مشکلات:

در قراردادهای بیمه‌های مسئولیت متصدیان حمل‌ونقل، صاحبان کالا در انتخاب بیمه‌گر هیچ‌گونه نقشی نداشته و برای جبران خسارت می‌بایست به متصدی حمل‌ونقل مراجعه و شرکت حمل‌ونقل نیز قبل از هرگونه پاسخگویی ابتدا از شرکت بیمه خود (بیمه‌گر مسئولیت متصدی حمل‌ونقل) درخواست جبران خسارت می‌نماید که این پروسه تا حد زیادی دسترسی صاحبان کالا به حقوق خود را در مواقع وقوع خسارت با مشکلات مواجه می‌سازند که مهم‌ترین آن عبارت است از:

1. عدم پرداخت حق بیمه بیمه‌نامه مسئولیت متصدی حمل‌ونقل به شرکت بیمه که باعث عدم اعتبار این بیمه‌نامه می‌گردد.

2. عدم ارسال لیست اطلاعات مربوط به کالاهای حمل شده در مهلت تعیین شده در قرارداد بیمه مسئولیت متصدیان حمل‌ونقل، توسط شرکت حمل‌ونقل. این کار باعث می‌گردد محموله فوق تحت پوشش این بیمه‌نامه قرار نگیرد.

3. عدم رعایت محدودیت‌های مندرج در قرارداد بیمه مسئولیت متصدیان حمل‌ونقل از طرف شرکت‌های حمل‌ونقل و در نتیجه عدم احراز تعهدات در مورد پرداخت خسارت از طرف شرکت بیمه‌گر مسئولیت.

4. عدم امکان انتخاب ریسک‌های موردنظر صاحبان کالا در قراردادهای بیمه مسئولیت متصدیان حمل‌ونقل، به دلیل متحدالشکل بودن این نوع بیمه‌نامه‌ها و تدوین شرایط آن از طرف بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

درحالی‌که در بیمه‌نامه‌های باربری داخلی این امکان وجود دارد که علاوه بر پوشش‌های اصلی بیمه‌نامه (آتش‌سوزی و حادثه وسیله نقلیه شامل تصادف، تصادم، واژگون شدن و سقوط وسیله نقلیه)، خطرات اضافی (خسارات ناشی از سرقت کلی محموله با وسیله نقلیه، تخلیه و بارگیری، پرتاب شدن کالا از روی وسیله حمل، آبدیدگی و ...) با انتخاب بیمه‌گذار و موافقت بیمه‌گر نیز تحت پوشش بیمه‌نامه قرار بگیرد.

5. ناکافی بودن انگیزه پیگیری خسارت از شرکت بیمه‌گر مسئولیت متصدی حمل‌ونقل از طرف شرکت حمل‌ونقل به دلیل نبود منافع مستقیم در تصفیه خسارت.

درحالی‌که صاحبان کالا جهت تصفیه خسارت از طریق بیمه‌گر باربری داخلی به دلیل دارا بودن منافع مستقیم دارای انگیزه کافی جهت پیگیری خسارت هستند.

6. در بیمه حمل‌ونقل داخلی به لحاظ آنکه پس از پرداخت خسارت امکان بازیافت خسارت یا بخشی از آن از شرکت‌های حمل‌ونقل و یا شرکت‌های بیمه آن‌ها وجود دارد رغبت بیشتری در پرداخت خسارت نشان داده می‌شود. همچنین فرآیند تصفیه خسارت نیز در زمان کوتاه‌تری انجام خواهد شد. خصوصاً آنکه برای جبران خسارت وجود واسطه بین صاحبان کالا و شرکت بیمه منتفی است.

